

31999D0035

15.1.1999

ÚRADNÝ VESTNÍK EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV

L 9/23

**ROZHODNUTIE KOMISIE**  
**z 9. decembra 1998**  
**o postupoch na vykonávanie smernice Rady 95/57/ES o zbere štatistických údajov v oblasti cestovného**  
**ruchu**

(oznámené pod číslom dokumentu C(1998) 3950)

(Text s významom pre EHP)

(1999/34/ES)

KOMISIA EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva,

*Článok 1*

Príloha I ustanovuje definície, ktoré sa majú uplatňovať na charakteristiky zberu údajov a úpravy členenia podľa geografických oblastí v súlade s článkom 3 smernice 95/57/ES.

so zreteľom na smernicu Rady 95/57/ES z 23. novembra 1995 o zbere štatistických údajov v oblasti cestovného ruchu <sup>(1)</sup>, a najmä na jej články 3, 7 a 10,

*Článok 2*

Príloha II obsahuje podrobné pravidlá pre postupy pri odovzdávaní údajov podľa článku 7 smernice 95/57/ES.

keďže na uľahčenie zberu zosúladených štatistických údajov je potrebné, aby boli stanovené definície, ktoré sa majú uplatňovať na charakteristiky zhromažďovania údajov;

*Článok 3*

Príloha III ustanovuje výnimky povolené členským štátom pri uplatňovaní článku 10 smernice 95/57/ES.

keďže na uľahčenie zhromažďovania údajov je nevyhnutné, aby boli stanovené postupy odovzdávania údajov;

*Článok 4*

Toto rozhodnutie je adresované členským štátom.

keďže v priebehu prechodného obdobia je vhodné povoliť členským štátom nevyhnutné výnimky, aby mohli prispôsobiť svoje štatistické systémy požiadavkám smernice 95/57/ES;

V Bruseli 9. decembra 1998

keďže opatrenia ustanovené v tomto rozhodnutí sú v súlade so stanoviskom Výboru pre štatistické programy zriadeného rozhodnutím 89/382/EHS, Euratom,

Za Komisiu

Yves-Thibault de SILGUY

člen Komisie

<sup>(1)</sup> Ú. v. ES L 291, 6.12.1995, s. 32.

## PRÍLOHA I

**Definície, ktoré sa majú uplatňovať na charakteristiky zberu údajov**

## 1. ŠTATISTICKÉ ÚDAJE O UBYTOVANÍ

## 1.1. DEFINÍCIE TURISTICKÝCH UBYTOVACÍCH ZARIADENIA OBYDLÍ

*Turistické ubytovacie zariadenia*

## Definícia:

Akékoľvek zariadenie, ktoré pravidelne alebo príležitostne poskytuje ubytovanie s prenocom pre turistov.

Turistické ubytovacie zariadenia sú:

## i) Kolektívne turistické ubytovacie zariadenia

Hotely a podobné zariadenia

— Hotely

— Podobné zariadenia

Iné kolektívne ubytovacie zariadenia

— Prázdninové obydlia

— Turistické kempingy

— Súkromné prístaviská

— Ostatné kolektívne ubytovacie zariadenia, neuvedené inde

Špecializované zariadenia

— Zdravotnícke zariadenia

— Pracovné a prázdninové tábory

— Prostriedky verejnej dopravy

— Konferenčné strediská

## ii) Turistické ubytovanie v súkromí

Zariadené prenajímané ubytovacie priestory

— Prenajímané izby v rodinných domoch

— Obydlia prenajímané súkromnými osobami alebo cestovnými kancelárkami

Iné typy ubytovania v súkromí

— Vlastný rekreačný objekt

— Ubytovanie poskytované príbuznými alebo priateľmi zadarmo

— Iné druhy ubytovania v súkromí, neuvedené inde.

Definície ubytovacích zariadení opísané v tejto prílohe obsahujú odkazy na skupiny NACE Rev. 1 a CPA. CPA zodpovedá NACE, ale je podrobnejšie. Zhoda medzi definíciami cestovného ruchu a klasifikáciou NACE je takmer úplná, okrem drobných odchýlok u položky „Hotely a podobné zariadenia“. Niektoré podobné zariadenia, najmä „hostince, roľnícke usadlosti, ubytovacie a súvisiace služby ponúkané ubytovňami a penziónmi“, spadajú teda podľa vysvetliviek k NACE a k CPA pod „Ostatné druhy poskytovania ubytovania, neuvedené inde“ (NACE 55.23). Napriek tomu však väčšina hotelov a podobných zariadení patrí do položiek NACE 55.11 a 55.12, pretože vysvetlivky jasne určujú, že tieto položky zahŕňajú „hotely, motely, hostince a podobné ubytovacie zariadenia“.

## 1.1.1. Kolektívne turistické ubytovacie zariadenia

## Definícia:

Ubytovacie zariadenie, ktoré poskytuje cestujúcim ubytovanie s prenocom v izbe alebo v inej ubytovacej jednotke, ale počet miest, ktoré poskytuje, musí byť väčší ako určité minimum pre skupiny osôb, ktoré je vyššie ako jedna rodinná jednotka, a všetky miesta v zariadení musia spadať pod spoločnú správu komerčného typu, a to aj v prípade neziskového ubytovacieho zariadenia.

## Hotely a podobné zariadenia

### Definícia:

Hotely a podobné zariadenia sú typizované ako rozdelené na izby, ktorých počet prekračuje určité minimum, spadajúce pod spoločnú správu; poskytujúce niektoré služby, napríklad izbovú službu, dennú výmenu postelnej bielizne a denné upratovanie sanitárnych zariadení; zoskupené do tried a kategórií podľa ponuky zariadenia a služieb; a nespádajúce do kategórie špecializovaných zariadení.

### **Hotely**

#### Definícia:

Zahŕňa hotely, hotelové domy, motely, motoresty, plážové hotely, rezidenčné kluby a podobné zariadenia poskytujúce hotelové služby, zahŕňajúce viac ako každodennú výmenu postelnej bielizne a upratovanie izby a sanitárnych zariadení.

(Zodpovedá presne skupine hotelov NACE 55.1 (v ktorej sa uvádzajú hotely, motely, hostince, a hotely s kongresovými službami). NACE sa ďalej člení na 55.11 hotely a motely s reštauráciou a 55.12 hotely a motely bez reštaurácie. Skupiny CPA 55.11.10 a 55.12.10 zodpovedajú tomuto členeniu.)

### **Podobné zariadenia**

#### Definícia:

Zahŕňajú ubytovacie domy a penzióny, turistické ubytovanie a podobné ubytovanie usporiadané do izieb a poskytujúce obmedzené hotelové služby, vrátane každodennej výmeny postelnej bielizne a upratovania izby a sanitárneho zariadení. Táto skupina zahŕňa aj ubytovacie hostince, nocľahy s raňajkami a ubytovanie na roľníckych usadlostiach.

(Zahrnuté do skupiny NACE 55.23 poskytovanie iných druhov ubytovania neuvedených inde (ktorá zahŕňa všetky ostatné zariadenia okrem hotelov, kempingov a mládežníckych ubytovní). V skupine 55.2 sú vymenované ubytovacie hostince a roľnícke usadlosti oddelene. Zahrnuté do skupiny CPA 55.23.13 krátkodobé ubytovacie služby v zariadených prenajímaných priestoroch, ktoré zahŕňajú aj krátkodobé ubytovanie v súkromí).

## Iné kolektívne zariadenia a špecializované zariadenia

### Definícia:

Akékoľvek zariadenie určené pre turistov, ktoré môže byť neziskové, spadajúce pod spoločnú správu, poskytujúce minimálne bežné služby (nezahŕňajúce každodennú výmenu postelnej bielizne) a ktoré nemusí byť usporiadané do izieb, ale hoci aj do jednotiek ubytovacieho typu, kempingov alebo spoločných ubytovní, a často sa okrem poskytovania ubytovania zaoberá určitou činnosťou, ako je napríklad zdravotná starostlivosť, sociálne zabezpečenie alebo doprava.

### **Prázdninové obydlia**

#### Definícia:

Zahŕňajú kolektívne zariadenia pod spoločnou správou, ako sú napríklad skupiny domov alebo bungalovov zariadené ako ubytovanie obytného typu a poskytujúce obmedzené hotelové služby (nezahŕňajúce každodennú výmenu postelnej bielizne a upratovanie).

(Zahrnuté do skupiny NACE 55.23 poskytovanie iných ubytovacích možností neuvedených inde, zahŕňajúce všetky ostatné zariadenia s výnimkou hotelov, kempingov a mládežníckych ubytovní. Zahŕňajú hlavnú časť skupiny CPA 55.23.12, služby rekreačných stredísk a domov).

Prázdninové dediny poskytujúce hotelové služby by mali byť podľa definícií zahrnuté medzi hotely, aj keď obvykle nie sú usporiadané do izieb. Do tejto skupiny by mali byť zaradené len tie zariadenia, ktoré neposkytujú hotelové služby.

### **Turistické kempingy**

#### Definícia:

Pozostávajú z kolektívnych zariadení na uzavretých plochách určených pre stany, prívesy, vleký a mobilné domy. Všetky spadajú pod spoločnú správu a poskytujú niektoré služby cestovného ruchu (obchod, informácie, rekreačné aktivity).

(Zodpovedajú skupine NACE 55.22 kempingy, vrátane táborísk pre karavany. Zodpovedajú skupine CPA 55.22.10).

Kempingy prenajímajú miesta pre stany, prívesy, mobilné domy a podobné prístrešia návštevníkom, ktorí chcú zostať na mieste jednu noc, niekoľko dní alebo týždňov, ako aj ľuďom, ktorí si chcú prenajať stále „miesto na sezónu alebo na rok. Stále miesta prenajímané dlhodobo (na dobu dlhšiu ako rok), možno považovať za ubytovanie v súkromí.“

**Súkromné prístavy**

Definícia:

Pozostávajú z prístavov pre člny, kde si môžu majitelia člnov prenajať kotvisko na vode alebo miesto na súši na sezónu alebo na rok, a z prístavov pre prechádzajúce plavidlá, kde námorníci platia za kotvenie za noc. Tieto dva typy možno kombinovať. K dispozícii sú aspoň niektoré sanitárne zariadenia. Súkromné prístavy môžu byť prevádzkované klubmi pre vodné športy, podnikmi alebo verejnou správou.

(Zahrnuté do skupiny NACE 63.22 Ostatné činnosti vo vodnej doprave alebo prípadne do 55.23 Prevádzkovanie iných prechodných ubytovacích zariadení neuvedených inde, alebo do 92.62 Iné činnosti súvisiace sa športom. Zahrnuté do skupiny CPA 63.22.11 Služby prevádzkovateľov prístavov a vodných ciest (okrem manipulácie s nákladmi) alebo prípadne do 55.23.15 Ostatné prechodné ubytovacie služby neuvedené inde, alebo do 55.23.14 Služby poskytované v lôžkových alebo ležadlových vozňoch a iných dopravných prostriedkoch, alebo do 92.62.13 Iné činnosti súvisiace so športom neuvedené inde).

**Iné kolektívne zariadenia neuvedené inde**

Definícia:

Zahŕňajú mládežnícke ubytovne, turistické ubytovne, iné skupinové ubytovacie zariadenia, prázdninové domy pre starších ľudí, prázdninové ubytovanie pre zamestnancov a hotely pre pracovníkov, študentské internáty a školské internáty a iné podobné zariadenia, ktoré spadajú pod spoločnú správu, majú spoločenský význam a sú často dotované.

(Zahrnuté do skupiny NACE 55.21 Prevádzkovanie mládežníckych ubytovní a horských nocľahární a v časti 55.23 Prevádzkovanie iných prechodných ubytovacích zariadení neuvedených inde, ktoré zahŕňajú všetky ostatné zariadenia okrem hotelov, kempingov a mládežníckych ubytovní. Zahŕňajú skupinu CPA 55.21.10 Služby poskytované v mládežníckych ubytovniach a horských nocľahárnach, a časť 55.23.15 Ostatné krátkodobé ubytovacie služby neuvedené inde).

**Zdravotnícke zariadenia**

Definícia:

Zahŕňajú zariadenia zdravotného ošetrovania a zdravotnej starostlivosti poskytujúce ubytovanie, ako sú napríklad kúpele, termálne kúpele, horské sanatóriá, ozdravovne, zdravotné farmy a iné podobné zariadenia.

(Zahrnuté do skupiny NACE 55.23 Prevádzkovanie iných prechodných ubytovacích zariadení (ktorá zahŕňa všetky ostatné zariadenia okrem hotelov, kempingov a mládežníckych ubytovní) alebo prípadne do 85.14 Ostatné činnosti v zdravotníctve. Zahrnuté do skupiny CPA 55.23.15 Ostatné krátkodobé ubytovacie služby neuvedené inde, alebo prípadne do 85.14.15 Služby ozdravovní a podobných zdravotníckych zariadení okrem nemocničných služieb.)

Zdravotnícke zariadenia poskytujúce hotelové služby by mali byť podľa definícií zahrnuté do hotelov. Do tejto skupiny by mali patriť len zariadenia, ktoré neposkytujú hotelové služby.

**Pracovné a prázdninové tábory**

Definícia:

Zahŕňa tábory poskytujúce ubytovanie pre prázdninové aktivity, ako sú napríklad poľnohospodárske, archeologické a ekologické pracovné tábory, prázdninové tábory, skautské tábory, horské prístrešia, zruby a iné podobné zariadenia.

(Zahrnuté do skupiny NACE 55.23 Prevádzkovanie iných prechodných ubytovacích zariadení neuvedených inde, ktorá obsahuje všetky ostatné zariadenia okrem hotelov, kempingov a mládežníckych ubytovní. Zahŕňa skupinu CPA 55.23.11 Služby poskytované deťmi prázdninovými tábormi a časť 55.23.12 Služby rekreačných stredísk a domov.)

Skupina by mala zahŕňať aj detské tábory, ubytovanie pre školy plachtenia a jazdy na koni a iná športové strediská (neposkytujúce hotelové služby).

**Verejné dopravné prostriedky**

Definícia:

Pozostávajú z ubytovania so zariadením na spanie spojeného s hromadnou verejnou dopravou a neoddeliteľného od nej, pokiaľ ide o náklady; prevažne sa týka vlakov, lodí a člnov.

(Zahrnuté do skupiny NACE 55.23 Prevádzkovanie iných prechodných ubytovacích zariadení neuvedených inde, ktorá obsahuje všetky ostatné zariadenia okrem hotelov, kempingov a mládežníckych ubytovní. Takmer zhodné so skupinou CPA 55.23.14 Služby poskytované v lôžkových a ležadlových vozňoch a iných dopravných prostriedkoch.)

Verejné dopravné prostriedky tvoria celkom unikátnu skupinu medzi ubytovacími zariadeniami, pretože nie sú priamo spojené s lokalitou (hotel na lodi, ktorá sa zdržiava na jednom mieste bez plavby, sa považuje za hotel). Osoby, ktoré prenocujú na výletných lodiach, sú dennými návštevníkmi v prijímajúcej krajine, ale tiež odchádzajúcimi turistami z krajiny pôvodu.

**Konferenčné strediská**

Definícia:

Zhŕňajú zariadenia ponúkajúce ubytovanie a sú špecializované na poriadanie kongresov, konferencií, kurzov, odborných školení, meditačných a náboženských zhromaždení alebo zhromaždení mladých ľudí. Ubytovanie s prenocovaním je vo všeobecnosti možné len pre účastníkov špecializovaných aktivít poriadaných v zariadení alebo zariadením.

(Zahrnuté do skupiny NACE 55.23 Prevádzkovanie iných prechodných ubytovacích zariadení neuvedených inde, ktorá zahŕňa všetky ostatné zariadenia okrem hotelov, kempingov a mládežníckych ubytovní. Zahrnuté do skupiny CPA 55.23.15 Ostatné krátkodobé ubytovacie služby neuvedené inde.)

Konferenčné strediská poskytujúce hotelové služby by mali byť podľa definícií (a podľa NACE) zaradené do hotelov. Do tejto skupiny by mali patriť len také zariadenia, ktorá neposkytujú hotelové služby. Študenti denného vzdelávania by v konferenčných strediskách nemali byť zahrňovaní medzi hostov.

Kombinácie typov ubytovaníav jednom zariadení

V skutočnosti nachádzame často v zariadení viac ako jeden typ ubytovania. Existujú tieto možné riešenia problému:

- i) rozdeliť zariadenie na dve (alebo viac) zariadení. Toto je najlepšie riešenie, ak je rozdelenie zariadenia reálne možné a existuje vôľa tak urobiť;
- ii) nebrať do úvahy druhý typ ubytovania, pokiaľ je jeho kapacita nižšia ako stanovený minimálny prah pre danú krajinu;
- iii) zaradiť podľa hlavného typu. Hlavný typ môže byť určený podľa kapacity (najčastejšie) alebo podľa využitia kapacity (alebo podľa iného kritéria).

**1.1.2. Turistické ubytovanie v súkromí**

Definícia:

Zvyšné typy ubytovania v oblasti cestovného ruchu, ktoré nezodpovedajú definícii „zariadenia“. Turistické ubytovanie v súkromí poskytuje obmedzený počet miest za úhradu alebo bezplatne. Každá ubytovacia jednotka (izba, obydlie) je nezávislá a je obsadzovaná účastníkmi cestovného ruchu obvykle na týždeň alebo na víkend, na dva týždne alebo na mesiac, alebo je obsadzovaná jej majiteľmi ako druhý alebo dovolenkový domov.

Prenajímané ubytovanie

**Prenajímané izby v rodinných domoch**

Definícia:

Ubytovanie zahrnuté do tejto skupiny sa líši od penziónu tým, že turista býva s rodinou, ktorá v dome obvykle žije, a platí nájomné.

(Zahrnuté do NACE 55.23 Prevádzkovanie iných prechodných ubytovacích zariadení neuvedených inde, ktorá zahŕňa aj všetky zariadenia okrem hotelov, kempingov a mládežníckych ubytovní. Zahrnuté do skupiny CPA 55.23.13 Krátkodobé ubytovacie služby v zariadených prenájmoch, ktorá zahŕňa aj penzióny a zariadenia s nocľahom a raňajkami.)

Izby prenášané natrvalo (dlhšie ako na jeden rok) do tejto skupiny nepatria.

**Ubytovanie prenášané súkromnými osobami alebo agentúrami**

Definícia:

Zahŕňa byty, vily, domy, chaty a iné obydlia prenášané dočasne ako kompletne jednotky medzi domácnosťami s cieľom turistického ubytovania.

(Zahrnuté do skupiny NACE 55.23 Prevádzkovanie iných prechodných ubytovacích zariadení neuvedených inde, ktorá zahŕňa aj všetky ostatné zariadenia okrem hotelov, kempingov a mládežníckych ubytovní. Zahrnuté do skupiny CPA 55.23.13 Krátkodobé ubytovacie služby v zariadených prenájmoch, ktorá zahŕňa aj penzióny a zariadenia s nocľahom a raňajkami.)

Iné typy ubytovania v súkromí

**Ubytovanie vo vlastných rekreačných objektoch**

Definícia:

Zahŕňa vlastné rekreačné objekty/byty, vily, domy, chaty atď. využívané počas turistickej cesty návštevníkmi, ktorí sú členmi majiteľovej domácnosti. Táto skupina zahŕňa aj bývanie včlenené do zmluvy o časovo vymedzenom užívaní nehnuteľností.

(Zahŕňa časť skupiny NACE 70.20 Prenajímanie vlastných nehnuteľností. Zahŕňa časť skupiny CPA 70.20.11 Prenajímanie vlastných nehnuteľností s bytovými priestormi.)

Stály prenájom vlastných rekreačných objektov, ako sú napríklad domy, vily, chalupy, miesta v kempingoch a kotviská v prístavoch pre člny, môže byť pripodobnený prenajímaniu vlastných nehnuteľností a klasifikovaný podľa tohto záhlavia.

### **Ubytovanie poskytované bezplatne príbuznými alebo priateľmi**

Definícia:

Ubytovanie v tejto skupine sa týka turistov, ktorým príbuzní alebo priatelia povolili využívať zadarmo celý ich dom alebo jeho časť.

(Nie je zahrnuté do klasifikácií NACE ani CPA).

### **Ostatné druhy ubytovania v súkromí neuvedené inde**

Definícia:

Táto skupina, ktorá nepatrí celkom do hlavnej skupiny turistického ubytovania v súkromí, zahŕňa ostatné typy ubytovania, ako sú napríklad stany na neorganizovaných miestach a neoficiálne kotvenia.

(Zahŕňa malú časť skupiny NACE 71.21 Prenajímanie ostatných pozemných dopravných prostriedkov. Zahŕňa časť skupiny CPA 71.21.14 Prenajímanie motocyklov, karavanov a kempingových vozidiel, ako aj malé časti iných služieb spojených s prenajímaním vozidiel alebo dopravných zariadení.)

Táto skupina zahŕňa všetky druhy ubytovania v súkromí, ktoré nespádajú do predchádzajúcich skupín. Jedinou požiadavkou je, že osoba skutočne prenocuje alebo sa pokúsi prenocovať na niektorom mieste. Dokonca sem patrí aj spanie v aute po určitú dobu počas noci alebo v spacom vaku pod holým nebom alebo na nádraží.

## **1.2. DEFINÍCIE PREMENNÝCH**

### **1.2.1. Kapacita kolektívnych turistických ubytovacích zariadení: miestne jednotky na území štátu**

#### **Počet zariadení**

Definícia:

Miestnou jednotkou je podnik alebo jeho časť nachádzajúca sa na geograficky označenom mieste. Na tomto mieste alebo z neho sa vykonáva hospodárska činnosť, keď – okrem niekoľkých výnimiek – pre jeden a ten istý podnik pracuje jedna alebo viac osôb (a to aj len na skrátenej pracovnej úväzok).

Ubytovacie zariadenie zodpovedá definícii miestnej jednotky ako výrobné jednotky. Nezávisí to od skutočnosti, či je ubytovanie turistov hlavnou alebo vedľajšou činnosťou. Znamená to, že do sektoru ubytovania sa zaradia všetky zariadenia, pokiaľ ich kapacita prekročí vnútroštátne minimum, a to aj vtedy, keď hlavná časť obratu môže pochádzať z reštauračných alebo iných služieb.

#### **Počet spální**

Definícia:

Spálňou sa rozumie jednotka tvorená jednou izbou alebo skupinou izieb, ktoré vytvárajú nedeliteľný celok určený na prenájom v ubytovacom zariadení alebo obydlí.

Izby môžu byť jednolôžkové, dvojlôžkové alebo viaclôžkové v závislosti od toho, či sú trvalo vybavené na ubytovanie jednej osoby, dvoch alebo niekoľkých osôb (je vhodné izby podľa toho rozdeliť). Počtom jestvujúcich izieb sa rozumie taký počet izieb, ktoré má zariadenie obvykle k dispozícii na ubytovanie hostí (návštevníkov s nocľahom), okrem izieb používaných zamestnancami pracujúcimi pre zariadenie. Ak sa izba používa na trvalé bývanie (dlhšie ako jeden rok), nemala by byť zahrnutá do tejto skupiny. Kúpeľne a toalety sa za izby nerátajú. Osobitným typom izby je apartmán. Pozostáva z jednej alebo niekoľkých izieb a má kuchynskú jednotku a vlastnú kúpeľňu a toaletu. Apartmány môžu byť poskytované s hotelovými službami (v apartmánových hoteloch) alebo bez hotelových služieb.

Zruby, chaty, chalupy, horské budy, bungalovy a vily môžu byť považované za spálne a apartmány, t. j. môžu sa prenajímať ako jednotka.

#### **Počet lôžok**

Definícia:

Počtom lôžok v zariadení alebo obydlí sa rozumie počet osôb, ktoré môžu prenocovať v posteliach umiestnených v zariadení (obydlí), pričom sa nezohľadňujú prístelky na žiadosť zákazníka.

Lôžkom sa rozumie jedno lôžko, pričom sa manželská posteľ ráta ako dve lôžka. Táto jednotka slúži na zistenie kapacity ubytovacích zariadení všetkých typov.

Lôžkom sa rozumie aj miesto na ubytovanie jednej osoby na palube alebo v člne v kotvisku. Ak nie je známy skutočný počet lôžok, za jedno kempingové miesto sa počítajú štyri lôžka.

#### 1.2.2. Využitie kolektívnych ubytovacích zariadení: domáci a aktívny cestovný ruch

##### **Počet príchodov osôb s bydliskom v danej krajine osôb bez bydliska v danej krajine**

Definícia:

Príchodom (odchodom) hostá sa rozumie príchod (alebo odchod) osoby do (alebo z) kolektívneho ubytovacieho zariadenia alebo turistického ubytovania v súkromí s prihlásením (odhlásením).

Zo štatistického hľadiska nie je veľký rozdiel, ak sa namiesto príchodov počítajú odchody. Neuplatňuje sa nijaký vekový limit: deti sa počítajú ako dospelí, a to aj v tom prípade, ak prenocujú zadarmo. Príchody sa registrujú podľa krajiny bydliska hostá a podľa mesiaca. Príchody osôb, ktoré nie sú účastníkmi cestovného ruchu (napríklad utečencov), by sa mali, pokiaľ možno, vylúčiť. Príchody návštevníkov, ktorí strávia v zariadení iba niekoľko hodín počas jedného dňa (neprenocujú, dátum príchodu sa rovná dátumu odchodu), sa do ubytovacích štatistík nepočítajú.

##### **Počet prenocovaní osôb s bydliskom v danej krajine osôb bez bydliska v danej krajine**

Definícia:

Prenocovaním sa rozumie každá noc, ktorú hosť skutočne strávi (prespí alebo býva) alebo je zaregistrovaný (pričom jeho fyzická prítomnosť tam nie je nevyhnutná) v spoločnom ubytovacom zariadení alebo v turistickom ubytovaní v súkromí.

Počet prenocovaní sa počíta podľa krajiny bydliska hostá a podľa mesiaca. Dátum príchodu sa obvykle líši od dátumu odchodu, ale osoby, ktoré pricestujú po polnoci a odcestujú v ten istý deň, sa zahrnú do pobytu s prenocovaním. Osoba by nemala byť zaregistrovaná vo dvoch ubytovacích zariadeniach súčasne. Prenocovania osôb, ktoré nie sú účastníkmi cestovného ruchu (napríklad utečencov), by malo byť podľa možnosti vylúčené.

##### **Krajina bydliska**

Definícia:

Osoba sa považuje za trvalo žijúcu v určitej krajine (na určitom mieste), ak:

- a) v tejto krajine (na tomto mieste) strávila väčšinu predchádzajúceho roku alebo 12 mesiacov; alebo
- b) žila v tejto krajine (na tomto mieste) kratšiu dobu a má v úmysle vrátiť sa v priebehu 12 mesiacov a žiť v tejto krajine (na tomto mieste).

Zahraniční turisti by nemali byť klasifikovaní podľa ich štátnej príslušnosti, ale podľa ich krajiny bydliska. Z hľadiska cestovného ruchu je každá osoba, ktorá sa presťahuje do inej krajiny (na iné miesto) a má v úmysle zotrvať tam dlhšie ako jeden rok, okamžite priradená k ostatným osobám trvale žijúcim v tejto krajine (na tomto mieste). Osoby, ktoré žijú trvalo v zahraničí a vrátia sa na dočasnú návštevu do krajiny svojej štátnej príslušnosti, budú zahrnuté medzi návštevníkov bez bydliska v danej krajine. Štátna príslušnosť je uvedená v cestovnom pase osoby (alebo v inom osobnom preukaze totožnosti), zatiaľ čo krajina bydliska sa zistí kladením otázok, alebo sa odvodí napríklad z jej adresy.

##### **Čisté využitie lôžok**

Definícia:

Čisté využitie lôžok za mesiac sa získa vydelením celkového počtu prenocovaní súčinom počtu lôžok a počtu dní, kedy sú lôžka skutočne k dispozícii (bez podnikovej dovolenky alebo uzávierky kvôli modernizácii, na základe policajného nariadenia a pod.) pre rovnakú skupinu zariadení, vynásobením 100 na vyjadrenie výsledku v percentách.

$$\text{Vzorec: } \text{NORB} = (\text{P}/\text{Gd}) \times 100,$$

kde P je počet nahlásených prenocovaní v danom mesiaci (alebo roku) a Gd je počet lôžko-dní, ktoré sú skutočne k dispozícii za mesiac (rok). Údaje sa obvykle počítajú s presnosťou na jedno desatinné miesto.

### Hrubé využitie lôžok

Definícia:

Celkové využitie lôžok za mesiac sa získa vydelením celkového počtu prenocovaní súčinom počtu lôžok a počtu dní daného mesiaca (uvádzaného aj ako počet lôžko-nocí) pre rovnakú skupinu zariadení, vynásobením 100 na vyjadrenie výsledku v percentách.

$$\text{Vzorec: } \text{GORB} = (P/Gp) \times 100,$$

kde Gp je počet možných lôžko-dní.

## 2. DOPYT V OBLASTI CESTOVNÉHO RUCHU

### 2.1. DEFINÍCIE CESTOVNÉHO RUCHU

*Cestovný ruch*

Definícia:

Činnosť ľudí cestujúcich a zdržiavajúcich sa mimo miesta svojho obvyklého prostredia počas najviac jedného roku s cieľom rekreácie, obchodu alebo z iného dôvodu.

Cestovný ruch je podmnožinou cestovania, pokiaľ sa cestovaním v širokom slova zmysle rozumie pohyb z jedného miesta na druhé. Cestovný ruch zahŕňa celosvetový cestovný trh vo všeobecnom rámci mobility obyvateľstva a v rámci poskytovania služieb návštevníkom. Cestovným ruchom sa v praxi rozumie cestovanie za všetkými účelmi mimo obvyklého prostredia osoby. Niektoré nedobrovolné dôvody ciest sú však podľa dohovoru vylúčené: nedobrovolné pobyty v nemocnici a iných zdravotníckych zariadeniach, ktoré poskytujú lekárom predpísané klinické/zdravotné ošetrovanie, sú z tejto kategórie vylúčené. Ako ďalšie nedobrovolné cestovanie sa vylučujú pobyty vo väzení a vykonávanie vojenskej služby (poznajme, že dovolenku z týchto inštitúcií je možné normálne zahrnúť do cestovného ruchu).

Vo vzťahu k danej krajine je možné rozlišovať tri formy cestovného ruchu:

Definície:

- i) *Domáci cestovný ruch* zahŕňa činnosti osôb s bydliskom v uvedenej krajine, ktorí cestujú a zotrávajú na miestach len v rámci danej krajiny, ale mimo svojho obvyklého prostredia.
- ii) *Aktívny cestovný ruch* zahŕňa činnosti osôb bez bydliska v uvedenej krajine, ktorí cestujú a zotrávajú v danej krajine a mimo svojho obvyklého prostredia.
- iii) *Pasívny cestovný ruch* zahŕňa činnosti osôb s bydliskom v uvedenej krajine, ktorí cestujú a zotrávajú na miestach mimo danej krajiny a mimo svojho obvyklého prostredia.

Podobné definície sa môžu použiť pre ostatné oblasti, regióny alebo skupiny krajín nahradením slova krajina „sledovanou oblasťou. Rôznymi kombináciami týchto troch základných foriem cestovného ruchu dostaneme tieto kategórie:“

- i) *Vnútroštátny cestovný ruch*, ktorý zahŕňa „domáci cestovný ruch“ a „aktívny cestovný ruch“;
- ii) *Národný cestovný ruch*, ktorý zahŕňa domáci cestovný ruch a „pasívny cestovný ruch“;
- iii) *Medzinárodný cestovný ruch*, ktorý sa skladá z „aktívneho cestovného ruchu“ a „pasívneho cestovného ruchu“.

*Cestujúci*

Definícia:

Každá osoba cestujúca medzi dvoma alebo viac krajinami alebo medzi dvoma alebo viac miestami v rámci krajiny pôvodu.

*Návštevník*

Definícia:

Každá osoba, ktorá cestuje na iné miesto, ako je jej obvyklé prostredie, na dobu kratšiu ako 12 mesiacov a ktorej hlavný dôvod cesty je iný ako výkon činnosti odmenenej v rámci navštíveného miesta.

Medzi návštevníkov (domácich/zahraničných) patria:

### Turisti

#### Definícia:

Návštevníci, ktorí na navštívenom mieste/v navštívenej krajine strávia najmenej jednu noc v kolektívnom alebo súkromnom ubytovacom zariadení.

a

#### Jednodenní návštevníci

#### Definícia:

Návštevníci, ktorí na navštívenom mieste/v navštívenej krajine nestrávia noc v kolektívnom alebo súkromnom ubytovacom zariadení.

Na rozlíšenie návštevníkov od ostatných cestujúcich sa používajú tri základné kritériá:

- i) *Cesta by sa mala uskutočniť na iné miesto, ako je obvyklé prostredie*, čo by vylúčilo miestnu dopravu na krátke vzdialenosti a dochádzanie, t. j. viac-menej pravidelné cesty medzi pracoviskom/miestom štúdia a miestom bydliska.
- ii) *Pobyt na navštívenom mieste by nemal trvať dlhšie ako 12 po sebe idúcich mesiacov*, po uplynutí ktorých by sa návštevník stal osobou s bydliskom na danom mieste (zo štatistického hľadiska).
- iii) *Hlavný účel návštevy by mal byť iný ako vykonávanie činnosti odmeňovanej v rámci navštíveného miesta*, čo by vylúčilo migračné pohyby z pracovných dôvodov.

Do príchodov a odchodov zahraničných návštevníkov by sa nemali zahŕňať tieto kategórie:

- i) Osoby prichádzajúce do štátu alebo ho opúšťajúce ako migranti, vrátane rodinných príslušníkov, ktorí ich doprevádzajú alebo prichádzajú za nimi.
- ii) Prihraniční pracovníci, ktorí majú bydlisko v blízkosti hraníc v jednej krajine a ktorí pracujú v inej krajine.
- iii) Diplomati, konzulárni úradníci a členovia ozbrojených síl, ktorí cestujú z krajiny svojho trvalého pobytu do krajiny svojho pracovného miesta, vrátane rodinných príslušníkov a pracovníkov v ich domácnosti, ktorí ich doprevádzajú alebo prichádzajú za nimi.
- iv) Osoby, ktoré cestujú ako utečenci alebo kočovníci.
- v) Osoby v tranzite, ktoré úradne nevkracajú na územie krajiny cez pasovú kontrolu, ako napríklad cestujúci v leteckom tranzite, ktorí zostanú krátky čas v označenej oblasti leteckého terminálu, alebo cestujúci na lodi, ktorým nie je dovolené opustiť loď. Táto kategória by zahŕňala prepravovaných prevažne priamo medzi letiskami alebo inými terminálmi. Ostatní cestujúci, ktorí prechádzajú cez štát, sú označovaní ako návštevníci.

Do príchodov a odchodov domácich návštevníkov by sa nemali zahŕňať tieto kategórie:

- i) Osoby s trvalým pobytom, ktoré cestujú na iné miesto v rámci krajiny s úmyslom založiť si na danom mieste svoje trvalé bydlisko.
- ii) Osoby, ktoré cestujú na iné miesto v rámci krajiny z dôvodu výkonu činnosti odmeňovanej na navštívenom mieste.
- iii) Osoby, ktoré cestujú s cieľom dočasného vykonávania práce v inštitúciách v rámci krajiny.
- iv) Osoby, ktoré cestujú pravidelne alebo často medzi susednými lokalitami do práce alebo za štúdiom.
- v) Kočovníci a osoby bez stáleho pobytu.
- vi) Príslušníci ozbrojených síl na cvičení.

Oddiel C prílohy k smernici sa týka len účastníkov cestovného ruchu a viacdenných ciest. Preto sú vylúčení jednodenní návštevníci a jednodenné cesty. Okružné plavby môžu byť vykazované oddelene už na začiatku dopytovania (v závislosti od zisťovania). To isté platí pre viacdenné cesty na jedno alebo viac miest.

#### Obvyklé prostredie

#### Definícia:

Obvyklým prostredím osoby sa rozumie priame okolie jej domova, ako aj pracovisko alebo miesto štúdia a iné často navštevované miesto.

Pojem obvyklého prostredia má dve úrovne: vzdialenosť a frekvencia. Miesta, ktorá sa nachádzajú blízko miesta trvalého bydliska osoby, sú súčasťou obvyklého prostredia, aj keď môžu byť navštevované len zriedka. Miesta, ktoré sú navštevované často (t. j. v priemere raz týždenne alebo častejšie), pravidelne, sú súčasťou obvyklého prostredia osoby, aj keď môžu byť značne vzdialené (alebo sa nachádzajú v inom štáte) od miesta trvalého pobytu. Existuje len jedno obvyklé prostredie pre osobu a tento pojem je použiteľný v domácom i medzinárodnom cestovnom ruchu. Osoby, ktoré pracujú v dopravných prostriedkoch (vodiči nákladných automobilov, vlakové posádky, piloti lietadiel a letušky atd.), cestujúci obchodní zástupcovia alebo agenti sa zahŕňajú do cestovného ruchu ako obchodní cestujúci, pokiaľ ich cesty, najmä domáce cesty, nepozostávajú z častého pravidelného cestovania a v takom prípade môžu byť vylúčené podľa kritéria obvyklého prostredia.

### Účel cesty

#### Definícia:

Existuje iba jeden hlavný účel cesty, ktorá by sa nekonala, keby tento účel neexistoval.

Smernica rozlišuje dva hlavné účely cesty:

- i) obchodný a služobný;
- ii) dovolenka, rekreácia alebo zábava.

Dovolenka s cieľom „Návštevy priateľov a príbuzných“ sa má zaradiť do bodu ii).

### Miesto/krajina pôvodu

#### Definícia:

Je to o miesto/krajina, kde sa cesta začína. Spravidla je to isté ako miesto alebo krajina bydliska.

Cesta sa môže začať aj na mieste pracoviska alebo mieste štúdia. Pre cestovný ruch to nie je podstatné, pretože miesto bydliska možno rovnako považovať za miesto pôvodu. Keď ľudia žijú počas obdobia prieskumu (napríklad krátkodobí migranti a sezónni pracovníci) na inom mieste, ako je ich obvyklé miesto bydliska, toto miesto sa považuje za miesto pôvodu. V prípade denných ciest môže byť miestom pôvodu druhé pravidelné miesto bydliska osoby, aj keď je dôležité odlíšiť ich od ciest z prvého miesta bydliska.

## 2.2. DEFINÍCIE PREMENNÝCH

### 2.2.1. Objem cestovného ruchu

#### **Počet turistov (osôb zapojených do cestovného ruchu)**

##### Definícia:

Návštevníci, ktorí zostanú aspoň na jednu noc v spoločnom alebo súkromnom ubytovacom zariadení na navštívenom mieste/v navštívenej krajine.

#### **Počet turistických ciest**

##### Definícia:

Cesty podnikané účastníkmi cestovného ruchu, t. j. cesty s prenocovaním.

Pokiaľ ide o zahraničné cesty s celosvetovým geografickým členením, môže sa cieľ cesty interpretovať rôznymi spôsobmi. Môže to byť:

- i) miesto, ktoré návštevník považuje za najdôležitejšie z navštívených miest (cieľ cesty z hľadiska motivácie);
- ii) miesto, kde strávil najviac času (cieľ cesty z časového hľadiska); alebo
- iii) najvzdialenejšie navštívené miesto (cieľ cesty z hľadiska vzdialenosti).

Je užitočné poznať tak všetky tieto ciele, ako aj menej dôležité ciele cesty. Hlavný cieľ cesty (miesto, krajina) by mal byť odlišný od iných cieľov. Hlavný cieľ súvisí s hlavným účelom cesty, a preto by mal byť stanovený podľa písmena i) ako miesto, ktoré návštevník považuje za najdôležitejšie navštívené miesto. Ak sa respondent nemôže rozhodnúť, ktorý cieľ to je (napríklad v prípade okružnej cesty), môže sa hlavný cieľ cesty určiť podľa písmena ii), t. j. ako miesto, na ktorom respondent strávil najviac času, alebo, ak navštívil niekoľko miest, ako najvzdialenejšie miesto podľa písmena iii).

#### **Počet turistických ciest (podľa mesiaca odchodu)**

##### Definícia:

Cesty uskutočnené účastníkmi cestovného ruchu, t. j. cesty s prenocovaním zaznamenané podľa mesiaca odchodu.

Deň týždňa a sezóny možno zistiť podľa dátumu. Treba vziať do úvahy, že ak sa okrem dátumu odchodu zisťuje aj deň návratu, rozdiel nemusí vždy dávať čas trvania cesty. Treba si dať pozor a nezahŕňať denné cesty; deň odchodu a deň návratu môžu byť rozdielne, ale cesta nemusí zahŕňať pobyt s prenocovaním. Preto treba zisťovať oddelene počet pobytov s prenocovaním (dĺžku pobytu).

#### **Počet prenocovaní**

##### Definícia:

Prenocovaním (alebo pobytom s prenocovaním) sa rozumie každá noc, ktorú hosť skutočne strávi (spí alebo býva) alebo je zaregistrovaný (pričom jeho fyzická prítomnosť tam nie je nevyhnutná) v kolektívnom ubytovacom zariadení alebo v súkromnej turistickej ubytovni.

Odporúča sa, aby sa zaznamenali všetky krajiny, v ktorých respondent počas cesty prenocoval. Noci strávené na palube lode alebo vo vlaku pri ceste z jednej krajiny do druhej sa zahŕňajú do zahraničných viacdenných pobytov, nie sú však strávené v nijakej konkrétnej krajine. Odporúča sa zahrnúť ich do kategórie „okružné plavby loďou“ alebo do kategórie „bližšie neurčené“. Ak sú noci strávené na palube lode v čase, keď je loď v prístave, cestujúci môžu ale nemusia mať úradné povolenie na voľný vstup do krajiny. Ak môžu cestujúci voľne vstúpiť na územie krajiny, môže byť prenocovanie v zásade zaznamenané v tejto krajine, ako strávené v špecializovanom zariadení (prostriedky verejnej dopravy), ale aj v tomto prípade sa odporúča kategória „okružná plavba loďou“.

### 2.2.2. Údaje o cestách

Údaje o cestách sa vyžadujú pre každú cestu osobitne. Každá cesta má jeden hlavný účel, ale ten môže zahŕňať vedľajšie motivácie, niekoľko návštev s možnými rôznymi účelmi a viacerými činnosťami.

#### **Dĺžka pobytu**

Definícia:

Dĺžka pobytu v prípade viacdenných ciest je definovaná ako počet prenocovaní.

Treba sa opýtať na skutočný počet prenocovaní, ten sa nemôže vypočítať na základe dátumov príchodu a odchodu.

#### **Organizácia pobytov**

Smernica určuje tieto druhy organizácie pobytu:

- i) priama rezervácia u prepravcu/ubytovateľa
- ii) využitie cestovnej kancelárie a tour-operátora:

— zájazd s komplexnými službami

*Zájazd s komplexnými službami*

Definícia:

Zájazd s komplexnými službami je kombinácia vopred dohodnutých turistických služieb, ktoré zahŕňajú najmenej dopravu a ubytovanie alebo jednu z týchto možností a niektoré ďalšie dôležité služby v oblasti cestovného ruchu.

Ubytovanie v dopravných prostriedkoch v kombinácii len s dopravou sa nepovažuje za zájazd s komplexnými službami. Zájazd s komplexnými službami môže, ale nemusí zahŕňať raňajky, cestu z letiska do miesta ubytovania, prehliadku pamätihodností atď.

#### **Hlavný spôsob použitej dopravy**

Definícia:

Hlavným spôsobom použitej dopravy je dopravný prostriedok použitý pre najdlhšiu časť cesty.

Druhy dopravy zahŕňajú:

#### **Leteckú dopravu**

Tá zahŕňa:

- pravidelnú osobnú leteckú dopravu (CPA 62.10.10): prvá trieda, obchodná trieda, turistická trieda, turistická a APEX/SUPERPEX
- nepravidelnú osobnú leteckú dopravu vrátane taxi letov (CPA 62.20.10)
- ostatnú leteckú dopravu
- prenájom lietadiel (CPA 62.20.30, CPA 71.23.10)
- iné (čiastočne CPA 71.40.14, CPA 92.71.12)

#### **Námornú dopravu**

Tá zahŕňa:

- vnútrozemskú osobnú dopravu prevoznými loďami (CPA 61.20.11)
- dopravu osôb prevoznými loďami po mori alebo pri pobreží (CPA 61.10.11)
- okružnú plavbu alebo inú osobnú lodnú dopravu (vodné taxi, výletné, vyhliadkové plavby) vnútrozemskú, námornú plavbu alebo plavbu pri pobreží (CPA 61.20.12)
- iné druhy vodnej dopravy: prenájom plavidiel (CPA 61.10.31, CPA 61.20.31, CPA 71.22.10), výletné lode, vrátane veslárskeho člnov a pod. (čiastočne CPA 74.40.14, CPA 92.72.12)

**Pozemnú dopravu***Železničnú*

Tá zahŕňa: vysokorýchlostný vlak, iné druhy medzimestskej vlakovej dopravy (CPA 60.10.11, CPA 60.10.12), mestská a prímestská osobná doprava, podzemná dráha (CPA 60.21.10)

*Autobusová, autokarová doprava (pravidelná, zájazdová)*

Tá zahŕňa:

- pravidelnú osobnú autokarovú dopravu (CPA 60.21.31, CPA 60.21.32) a mestské a prímestské autobusy, trolejbusy a električky (CPA 60.21.21, CPA 60.21.22)
- nepravidelnú osobnú dopravu, prenájom autobusov, zájazdy a vyhlídkové jazdy (CPA 60.23.11, CPA 60.23.12 a čiastočne CPA 71.25.15)

*Súkromné a prenajímané vozidlá*

Sem patria:

- súkromné vozidlá: bicykel (čiastočne CPA 71.40.14), moped, motocykel (čiastočne CPA 71.21.14), osobný automobil (okrem taxi a prenajatého automobilu) (vrátane áut patriacich príbuzným alebo priateľom), dodávkový automobil, nákladný automobil (čiastočne CPA 71.10.10, 71.21.11)
- prenájom vozidiel: prenájom automobilov (okrem autobusov) (čiastočne CPA 71.10.10), taxi (CPA 60.22.11, CPA 60.22.12), iné prenajaté vozidlá

*Iné*

Sem patria:

- pešia doprava, dopravné prostriedky ťahané zvieratami a jazda na koni (CPA 60.23.13 a čiastočne CPA 71.21.15), osobné pozemné lanové dráhy, visuté lanové dráhy a lyžiarske vleky (CPA 60.21.41), iné (CPA 60.21.42, CPA 60.23.14)

**Hlavný typ ubytovania používaný v cestovnom ruchu**

Definícia:

Hlavným typom ubytovania sa rozumie druh ubytovania, v ktorom sa stráni najviac nocí.

Definícia typov turistického ubytovania je uvedená v bode 1.1.

**2.2.3. Údaje o profile turistu****Počet turistov podľa pohlavia**

Smernica požaduje len počet prenocujúcich návštevníkov podľa pohlavia, v podstate však tento údaj možno spájať s ľubovoľným údajom o podniknutej ceste návštevníka.

**Počet turistov podľa veku**

Zaznamenáva sa skutočný vek alebo rok narodenia. Podľa možnosti by sa mal zaznamenávať v všetkých účastníkov turistického zájazdu.

**2.2.4. Údaje o turistických výdajoch****Výdaje (národná mena) za turistické výlety**

Definícia:

Celkové spotrebné výdaje, vynaložené návštevníkom alebo v jeho mene počas jeho cesty pobytu v cieľi cesty.

Výdaje sú jednou z charakteristík cesty, môžu sa však hromadiť aj osobnej úrovni a na úrovni krajiny. Vydelením celkových výdajov dobou trvania cesty v dňoch možno vypočítať priemerné denné výdaje cesty. Výdaje v oblasti cestovného ruchu obsahujú veľké množstvo položiek od nákupu spotrebného tovaru a úhrady za služby spojené s cestovaním až po nákup drobných trvanlivých predmetov pre osobnú potrebu, suvenírov a darčiekov pre členov rodiny a priateľov. Z výdajov v oblasti cestovného ruchu by mali byť vylúčené tieto výdaje alebo nákupy (môžu však byť požadované v prieskumoch na iné účely):

- i) Nákupy za obchodným účelom, t. j. na ďalší predaj vykonávaný ktoroukoľvek kategóriou návštevníkov a nákupy vykonávané návštevníkmi na služobných cestách v mene ich zamestnávateľa.

- ii) Kapitálové investície vykonávané návštevníkmi, ako sú napríklad pozemky, obydlia, nehnuteľnosti, umelecké diela a iné dôležité nákupy (ako sú napríklad automobily, prívesy, člny, ďalšie domy), aj keď môžu byť v budúcnosti použité na účely cestovného ruchu.
- iii) Peniaze v hotovosti odovzdané príbuzným alebo priateľom počas cesty, ktoré nepredstavujú platbu za tovar alebo služby v oblasti cestovného ruchu, ako aj dary venované inštitúciám.

Medzi druhy peňažných výdajov patria:

#### ***Cesty, dovolenky a zájazdy s komplexnými službami***

Sem patrí:

- ubytovanie (vrátane stravovania, ak je zahrnuté, takisto je možné oddeliť plnú penziu a polpenziu),
- doprava,
- poistenie,
- iné (miestna preprava, cesty so sprievodcom, zábava atď.).

#### ***Ubytovanie***

(vrátane stravovania, ak je zahrnuté, takisto je možné oddeliť plnú penziu a polpenziu)

Jedlá a nápoje

(treba ich oddeliť od ubytovania; v reštauráciách, kaviarňach, baroch, minibaroch atď.; vrátane maloobchodu)

Sem patria: nápoje, jedlá, občerstvenie

#### ***Doprava***

Sem patrí:

- cestovné: na miesto určenia a naspäť domov, v rámci verejnej dopravy na mieste určenia, taxi;
- použitie vozidla: náklady na benzín alebo naftu (buď skutočne použité na cestu alebo odhadom), poplatky za parkovanie, iné (napríklad prenajatie vozidla).

#### ***Rekreačné, kultúrne a športové aktivity***

Sem patria:

- výlety so sprievodcom,
- športové aktivity (prenájom vybavenia a zariadení),
- kultúrne aktivity (vstupné, vrátane vstupeniek zakúpených v predpredaji),
- atrakcie a iné formy rekreácie (vstupné atď.).

#### ***Nakupovanie***

Sem patrí:

- nakupovanie tovarov, ktoré budú použité počas cesty, pred cestou;
- nakupovanie tovarov domov (vrátane jedla a nápojov, darčiekov a suvenírov, oblečenia, obuvi, iného tovaru),
- nakupovanie tovaru, ktorý sa má spotrebovať počas pobytu (vrátane jedla a nápojov).

#### ***Iné výdavky***

Sem patria:

- náklady na kongresy alebo zasadania (vstupný poplatok; náklady na fotokópie, program a materiály; knihy, časopisy a predplatné týkajúce sa kongresu; ročný poplatok zaplatený organizácii);
- poistenie;
- telefonické hovory;
- iné (napríklad poštovné, spracovanie filmov, poplatky za výmenu peňazí, atď.).

Smernica požaduje informácie o celkových peňažných výdajoch za turistické cesty, z toho výdaje za „cesty, dovolenky a zájazdy s cestovnými kancelárkami“.

## PRÍLOHA II

## Podrobné pravidlá na postupy odovzdávania údajov

## 1. KAPACITA KOLEKTÍVNEHO UBYTOVACIEHO ZARIADENIA: miestne jednotky na vnútroštátnom území

Rozlišuje sa medzi údajmi výslovne požadovanými smernicou (povinnými údajmi) a ostatnými matricami, ktoré sa dodávajú dobrovoľne. Všetky údaje, ktoré sa dodávajú dobrovoľne, sú uvádzané kurzívou.

Kódy sa týkajú čísla premenných uvedených v prílohe k smernici.

Čísla A.1.1 a A.1.2: počet zariadení, izieb, lôžok

Tabuľka 1

Premenná: počet zariadení

Frekvencia: ročná

Riadky	Stĺpce
Celkove	Hotely a podobné zariadenia
Regióny (NUTS III)	Iné druhy spoločného ubytovania: <ul style="list-style-type: none"> <li>— turistické kempingy</li> <li>— prázdninové obydlia</li> <li>— iné kolektívne ubytovanie</li> </ul>

Tabuľka 2

Premenná: počet izieb

Frekvencia: ročná

Riadky	Stĺpce
Celkove	Hotely a podobné zariadenia
Regióny (NUTS III)	

Tabuľka 3

Premenná: počet lôžok

Frekvencia: ročná

Riadky	Stĺpce
Celkove	Hotely a podobné zariadenia
Regióny (NUTS III)	Iné kolektívne ubytovacie zariadenia: <ul style="list-style-type: none"> <li>— turistické kempingy</li> <li>— dovolenkové obydlia</li> <li>— iné kolektívne ubytovanie</li> </ul>

## 2. VYUŽITIE KOLEKTÍVNYCH UBYTOVACÍCH ZARIADENÍ: domáci a aktívny cestovný ruch

Čísla B.1.1 a B.1.2: počet príchodov a prenocovaní osôb s bydliskom v danej krajine a osôb bez bydliska v danej krajine

Tabuľka 4

Premenná: počet príchodov osôb s bydliskom v danej krajine  
Frekvencia: ročná

Riadky	Stĺpce
Celkove	Hotely a podobné zariadenia
Regióny (NUTS II)	Iné kolektívne ubytovacie zariadenia: — turistické kempingy — prázdninové obydlia — iné kolektívne ubytovanie

Tabuľka 5

Premenná: počet prenocovaní osôb s bydliskom v danej krajine  
Frekvencia: ročná

Riadky	Stĺpce
Celkove	Hotely a podobné zariadenia
Regióny (NUTS II)	Iné kolektívne ubytovacie zariadenia: — turistické kempingy — prázdninové obydlia — iné kolektívne ubytovanie

Tabuľka 6

Premenná: počet príchodov osôb bez bydliska v danej krajine  
Frekvencia: ročná

Riadky	Stĺpce
Celkove	Hotely a podobné zariadenia
Regióny (NUTS II)	Iné kolektívne ubytovacie zariadenia: — turistické kempingy — prázdninové obydlia — iné kolektívne ubytovanie

Tabuľka 7

Premenná: počet prenocovaní osôb bez bydliska v danej krajine  
Frekvencia: ročná

Riadky	Stĺpce
Celkove	Hotely a podobné zariadenia
Regióny (NUTS II)	Iné kolektívne ubytovacie zariadenia: — turistické kempingy — prázdninové obydlia — iné kolektívne ubytovanie

Číslo B.1.3: **počet príchodov a prenocovaní osôb bez bydliska v danej krajine: podľa krajiny bydliska**

Tabulky T8, T8.1 ... T8.12

Premenná: počet príchodov osôb bez bydliska v danej krajine  
 Frekvencia: ročná, rozpis podľa mesiacov

Riadky	Stĺpce
Geografický rozpis <sup>(1)</sup>	Hotely a podobné zariadenia Iné kolektívne ubytovacie zariadenia

<sup>(1)</sup> Rozpis je uvedený v prílohe k smernici.

Tabulky T9, T9.1 ... T9.12

Premenná: počet prenocovaní osôb bez bydliska v danej krajine  
 Frekvencia: ročná, rozpis podľa mesiacov

Riadky	Stĺpce
Geografické oblasti <sup>(1)</sup>	Hotely a podobné zariadenia Iné kolektívne ubytovacie zariadenia

<sup>(1)</sup> Rozpis je uvedený v prílohe k smernici.

Číslo B.2: **Mesačné počty príchodov a prenocovaní osôb s bydliskom v danej krajine a osôb bez bydliska v danej krajine**

Tabuľka 10

Premenná: počty príchodov osôb s bydliskom v danej krajine  
 Frekvencia: mesačná

Riadky	Stĺpce
Celkove	Hotely a podobné zariadenia Iné kolektívne ubytovacie zariadenia

Tabuľka 11

Premenná: počet prenocovaní osôb s bydliskom v danej krajine  
 Frekvencia: mesačná

Riadky	Stĺpce
Celkove	Hotely a podobné zariadenia Iné kolektívne ubytovacie zariadenia

Tabuľka 12

Premenná: počet príchodov osôb bez bydliska v danej krajine  
 Frekvencia: mesačná

Riadky	Stĺpce
Celkove	Hotely a podobné zariadenia Iné kolektívne ubytovacie zariadenia

Tabuľka 13

Premenná: počet prenocovaní osôb bez bydliska v danej krajine  
 Frekvencia: mesačná

Riadky	Stĺpce
Celkove	Hotely a podobné zariadenia Iné kolektívne ubytovacie zariadenia

Tabuľka 14

Premenná: celkové využitie lôžok  
 Frekvencia: mesačná

Riadky	Stĺpce
Vnútroštátna úroveň	Hotely a podobné zariadenia

Tabuľka 15

Premenná: čisté využitie lôžok  
 Frekvencia: mesačná

Riadky	Stĺpce
Vnútroštátna úroveň	Hotely a podobné zariadenia

3. **DOPYT V OBLASTI CESTOVNÉHO RUCHU: DOMÁCI A PASÍVNY CESTOVNÝ RUCH (okrem 1-dňových výletov)**

Číslo C.1.1.1: **Počet turistov** (spojené s C.1.3.1 a C.1.3.2)

Tabuľka 16

Premenná: počet turistov (osôb zapojených do cestovného ruchu)  
 Frekvencia: ročná

Riadky	Stĺpce
Celkom	<b>Pobyty na štyri noci a viac</b>
Pohlavie	Celkom
— mužské	— len domáci
— ženské	— len pasívny
Vek <sup>(1)</sup>	— domáci a pasívny
	Z toho návštevy priateľov a príbuzných
	Celkove
	— len domáci
	— len pasívny
	— domáci a pasívny

<sup>(1)</sup> Rozpis je uvedený v prílohe k smernici.

Tabuľka 17

Premenná: počet turistov  
 Frekvencia: štvrtročná

Riadky	Stĺpce
Celkom	<b>Pobyty na štyri noci a viac</b>
Pohlavie	Celkom
— mužské	— len domáci
— ženské	— len pasívny
	— domáci a pasívny
	<b>Všetky pobyty</b>
	Celkom
	— len domáci
	— len pasívny
	— domáci a pasívny
	<i>Z toho návštevy priateľov a príbuzných</i>
	<i>Celkom</i>
	— <i>len domáci</i>
	— <i>len pasívny</i>
	— <i>domáci a pasívny</i>
	<b>Služobné cesty</b>
	Celkom
	— len domáci
	— len pasívny
	— domáci a pasívny

Číslo C.1.1.2: Počet turistických výletov

Tabuľka 18

Premenná: počet výletov  
 Frekvencia: ročná

Riadky	Stĺpce
Celkom	<b>Pobyty na štyri noci a viac</b>
Podľa kalendárnych mesiacov	Celkom
Dĺžka pobytu <sup>(1)</sup>	— domáci
Organizácia výletu <sup>(1)</sup>	— pasívny
Hlavný spôsob použitej dopravy <sup>(1)</sup>	<i>Z toho návštevy priateľov a príbuzných</i>
Hlavný druh použitého ubytovania <sup>(1)</sup>	<i>Celkom</i>
Pohlavie	— <i>domáci</i>
— mužské	— <i>pasívny</i>
— ženské	
Vek <sup>(1)</sup>	

<sup>(1)</sup> Rozpis je uvedený v prílohe k smernici.

Tabuľka 19

Premenná: počet výletov

Frekvencia: štvrtročná

Riadky	Stĺpce
Celkom	<b>Pobyty na štyri noci a viac</b>
Podľa kalendárnych mesiacov	Celkom
Dĺžka pobytu	— domáci
— od jednej do troch nocí	— pasívny
— štyri alebo viac nocí nasledujúcich po sebe	<b>Všetky pobyty</b>
Hlavný typ použitého ubytovania	Celkom
— hotely a podobné zariadenia	— domáci
— iné kolektívne ubytovacie zariadenia	— pasívny
— špecializované ubytovanie	Z toho návštevy priateľov a príbuzných
— súkromné turistické ubytovanie	Celkom
<i>Pohlavie</i>	— domáci
— mužské	— pasívny
— ženské	<b>Služobné cesty</b>
	Celkom
	— domáci
	— zahraničný

## Číslo C.1.1.4: Počet prenocovaní

Tabuľka 20

Premenná: počet prenocovaní

Frekvencia: ročná

Riadky	Stĺpce
Celkom	<b>Pobyty na štyri noci a viac</b>
Dĺžka pobytu <sup>(1)</sup>	Celkom
Podľa kalendárnych mesiacov	— domáci
Organizácia výletu <sup>(1)</sup>	— pasívny
Hlavný spôsob použitej dopravy <sup>(1)</sup>	Z toho návštevy priateľov a príbuzných
Hlavný druh použitého ubytovania <sup>(1)</sup>	Celkom
	— domáci
	— pasívny
<i>Pohlavie</i>	
— mužské	
— ženské	
Vek <sup>(1)</sup>	

<sup>(1)</sup> Rozpis je uvedený v prílohe k smernici.

Tabuľka 21

Premenná: počet prenocovaní  
 Frekvencia: štvrtročná

Riadky	Stĺpce
Celkom	<b>Pobyty na štyri noci a viac</b>
Dĺžka pobytu	Celkom
— od jednej do troch nocí	— domáci
— štyri alebo viac nocí nasledujúcich po sebe	— pasívny
Podľa kalendárnych mesiacov	<b>Všetky pobyty</b>
Hlavný typ použitého ubytovania	Celkom
— hotely a podobné zariadenia	— domáci
— iný druh spoločného ubytovania	— pasívny
— špecializované ubytovanie	Z toho návštevy priateľov a príbuzných
— súkromné turistické ubytovanie	Celkom
Pohlavie	— domáci
— mužské	— zahraničné cesty
— ženské	<b>Služobné cesty</b>
	Celkove
	— domáce cesty
	— pasívny

Čísla C.1.1.3 a C.1.1.4: Počet výletov a prenocovaní v rámci pasívneho cestovného ruchu podľa geografického rozpisu

Tabuľka 22

Premenná: počet výletov  
 Frekvencia: ročná

Riadky	Stĺpce
Celkom	<b>Pobyty na štyri noci a viac</b>
Geografický rozpis <sup>(1)</sup>	Celkom
	<b>Všetky pobyty</b>
	Celkom
	Z toho návštevy priateľov a príbuzných
	Celkom
	<b>Služobné cesty</b>
	Celkom

<sup>(1)</sup> Rozpis je uvedený v prílohe k smernici.

Tabuľka 23

Premenná: počet prenocovaní  
Frekvencia: ročná

Riadky	Stĺpce
Celkom	<b>Pobyty na štyri noci a viac</b>
Geografický rozpis <sup>(1)</sup>	Celkom
	<b>Všetky pobyty</b>
	Celkom
	Z toho návštevy priateľov a príbuzných
	Celkom
	<b>Služobné cesty</b>
	Celkom

<sup>(1)</sup> Rozpis je uvedený v prílohe k smernici.

Odvođené údaje – číslo C.1.1.2: **Počet výletov a prenocovaní v rámci pasívneho cestovného ruchu podľa geografického miesta určenia, rozpisovaný podľa iných charakteristík**

Tabuľka 24

Premenná: počet výletov (trvajúcich štyri a viac po sebe nasledujúcich nocí)  
Frekvencia: ročná

Riadky	Stĺpce
Celkom	<i>Pohlavie</i>
Geografický rozpis <sup>(1)</sup>	— mužské
	— ženské
	<i>Dĺžka pobytu <sup>(1)</sup></i>
	<i>Organizácia výletu <sup>(1)</sup></i>
	<i>Hlavný typ použitej dopravy <sup>(1)</sup></i>
	<i>Hlavný typ použitého ubytovania <sup>(1)</sup></i>
	<i>Vek <sup>(1)</sup></i>

<sup>(1)</sup> Rozpis je uvedený v prílohe k smernici.

Tabuľka 25

Premenná: počet prenocovaní (trvajúcich štyri a viac po sebe nasledujúcich nocí)  
Frekvencia: ročná

Riadky	Stĺpce
Celkom	<i>Pohlavie</i>
Geografický rozpis <sup>(1)</sup>	— mužské
	— ženské
	<i>Dĺžka pobytu <sup>(1)</sup></i>
	<i>Organizácia výletu <sup>(1)</sup></i>
	<i>Hlavný typ použitej dopravy <sup>(1)</sup></i>
	<i>Hlavný typ použitého ubytovania <sup>(1)</sup></i>
	<i>Vek <sup>(1)</sup></i>

<sup>(1)</sup> Rozpis je uvedený v prílohe k smernici.

## Číslo C.1.4.1: Výdavky za turistické výlety

Tabuľka 26

Premenná: výdavky za turistické výlety – celkom

Frekvencia: ročná, štvrtročná

Riadky	Stĺpce
Celkom	<b>Pobyty na štyri noci a viac</b>
Pohlavie	Celkom
— mužské	— domáci
— ženské	— pasívny
Dĺžka pobytu <sup>(1)</sup>	<b>Všetky pobyty</b>
Organizácia výletu <sup>(1)</sup>	Celkom
Hlavný typ použitej dopravy <sup>(1)</sup>	— domáci
Hlavný typ použitého ubytovania <sup>(1)</sup>	— pasívny
Vek <sup>(1)</sup>	Z toho návštevy priateľov a príbuzných
	Celkom
	— domáci
	— pasívny
	<b>Služobné cesty</b>
	Celkom
	— domáci
	— pasívny

<sup>(1)</sup> Rozpis je uvedený v prílohe k smernici.

Tabuľka 27

Premenná: výdavky za turistické výlety – zájazdy s komplexnými službami

Frekvencia: ročná, štvrtročná

Riadky	Stĺpce
Celkom	<b>Pobyty na štyri noci a viac</b>
Pohlavie	Celkom
— mužské	— domáci
— ženské	— pasívny
Dĺžka pobytu <sup>(1)</sup>	
Organizácia výletu <sup>(1)</sup>	
Hlavný typ použitej dopravy <sup>(1)</sup>	
Hlavný typ použitého ubytovania <sup>(1)</sup>	
Vek <sup>(1)</sup>	

<sup>(1)</sup> Rozpis je uvedený v prílohe k smernici.

Tabuľa 28

Premenná: výdavky za turistické výlety – celkove  
 Frekvencia: ročná

Riadky	Stĺpce
Geografický rozpis <sup>(1)</sup>	<b>Pobyty na štyri noci a viac</b> <i>Celkom</i> <i>Všetky pobyty</i> <i>Celkom</i> <i>Služobné cesty</i> <i>Celkom</i>

<sup>(1)</sup> Rozpis je uvedený v prílohe k smernici.

Tabuľka 29

Premenná: výdavky za turistické výlety – zájazdy s komplexnými službami  
 Frekvencia: ročná

Riadky	Stĺpce
Geografický rozpis <sup>(1)</sup>	<b>Pobyty na štyri noci a viac</b> <i>Celkom</i>

<sup>(1)</sup> Rozpis je uvedený v prílohe k smernici.

## PRÍLOHA III

## Výnimky udelené členským štátom

Nižšie uvedené výnimky udelené členským štátom sa týkajú sledovaných období, odovzdávania údajov alebo čiastočných výnimiek, napríklad členenia premenných.

Uvedené kódy sa týkajú premenného čísla, ako je opísané v prílohe k smernici.

**Belgicko**

- C.1.1, C.1.2, C.1.3, C.1.4: odklad odovzdávania údajov pre predbežné štvrtročné údaje za rok 1997.

**Nemecko**

- C.1.1, C.1.2, C.1.3, C.1.4: sledované obdobie roku 1996 týkajúce sa ročných údajov.

**Španielsko**

- A.1.2, B.1.2, B.2.1, B.1.3: zhromažďovanie neúplných údajov k položke Iné kolektívne ubytovacie zariadenia „v priebehu rokov 1996 a 1997 pre ročné údaje a pre mesačné údaje v priebehu roku 1997.“

**Francúzsko**

- A.1.1: počet lôžok pre „Iné kolektívne ubytovacie zariadenia“ za roky 1996 až 1997 pre ročné údaje.
- B.1.1, B.1.2, B.1.3, B.2.1: sledované obdobia za roky 1996 až 1997 pre ročné údaje a za rok 1997 pre mesačné údaje o „Prázdninových obydlíach“ a „Iných kolektívnych ubytovacích zariadeniach“.

**Írsko**

- A.1.1, B.1.1, B.1.3, B.2.1, B.2.2: údaje o neregistrovaných zariadeniach poskytujúcich nocľahy s raňajkami za roky 1996 až 1998 pre ročné údaje a za roky 1997 až 1998 pre mesačné údaje.
- A.1.2, B.1.2, B.1.3, B.2.1: sledované obdobie 1997 pre mesačné údaje a 1996 až 1997 pre ročné údaje. Zhromažďovanie neúplných údajov pre „Iné kolektívne ubytovacie zariadenia“ počas rokov 1996 až 1998 pre ročné údaje a 1997 až 1998 pre mesačné údaje.
- B.1.3: členenie podľa krajiny trvalého pobytu počas rokov 1996 až 1998.
- B.2.1., B.2.2: sledované obdobie 1997 pre mesačné údaje.
- C.1.1, C.1.2, C.1.3, C.1.4: sledované obdobia 1997 pre štvrtročné údaje a 1996 až 1997 pre ročné údaje.

**Taliansko**

- B.1.1, B.1.2, B.1.3: odklad v trvaní šiestich mesiacov pre odovzdávanie ročných údajov za roky 1996 až 1997.
- B.2.1, B.2.2: odklad v trvaní šiestich mesiacov pre odovzdávanie ročných údajov za rok 1997.
- C.1.1, C.1.2, C.1.3, C.1.4: odklad v trvaní 12 mesiacov pre odovzdávanie ročných údajov za rok 1996 a štvrtročných údajov za rok 1997.

**Luxembursko**

- A.1.2: počet lôžok pre Iné kolektívne ubytovacie zariadenia „za rok 1996.“
- C.1.1, C.1.2, C.1.3, C.1.4: sledované obdobia 1996 až 1997 pre ročné údaje.

**Rakúsko**

- A.1.1, A.1.2: vrátane Prázdninových obydlí „v rámci Hotelov a podobných zariadení“ v priebehu rokov 1996 až 1997 pre ročné údaje.
- B.1, B.2: vrátane Prázdninových obydlí „v rámci Hotelov a podobných zariadení“ až do októbra 1997 pre mesačné údaje a počas rokov 1996 až 1997 pre ročné údaje.
- B.1.3: členenie podľa krajiny trvalého pobytu počas rokov 1996 až 1997.
- C.1.1, C.1.2, C.1.3, C.1.4: sledované obdobia 1996 až 1997 pre ročné údaje a 1997 až 1999 pre štvrtročné údaje.

**Portugalsko**

- A.1.2, B.1.2, B.2.1, B.1.3: sledované obdobie 1997 pre mesačné údaje a 1996 až 1997 pre ročné údaje týkajúce sa Prázdninových obydlí.

**Švédsko**

- B.1.3: sledované obdobie 1996 až 1997 pre ročné údaje.
  - B.2.1: sledované obdobie 1997 pre mesačné údaje.
  - C.1.1.1: sledované obdobie 1997 pre štvrťročné údaje a 1996 pre ročné údaje.
  - C.1.3: sledované obdobie 1997 pre štvrťročné údaje a 1996 pre ročné údaje.
-